ÎNTERVIUL SĂPTĂMÎNII

Lazăr Sfera este una dintre marile vedete ale fotbalului nostru antebelic. Înzestrat cu o forță neobișnuită, Sfera a fost cerberul de neînvins al tuturor extremelor ștînga întîlnite. De aici și porecla „măcelarul", pe care Sfera n-a respins-o niciodată, conștient de faptul că un fundaș trebuie să fie în primul rînd dur, dar niciodată brutal.

În preajma începerii noii ediții a campionatului nostru de fotbal, l-am rugat pe Lazăr Sfera să fie subiectul „interviului săptămînii", ca unul care a jucat mai bine de 10 ediții ale campionatului și care a privit, apoi, cu ochi la fel de receptivi, alte 25 de ediții. Această incursiune în istorie va fi făcută — precizarea este necesară — în compania unui fost internațional care n-a obosit deloc în contactul cu fotbalul, el fiind mereu prezent pe stadion, mai ales că este, în continuare, membru al Colegiului central de antrenori și președinte al Colegiului municipal București.

Lazăr SFERA

„UITĂM MEREU CĂ CEL MAI FRUMOS LUCRU ÎN FOTBAL ESTE GOLUL!"...

— Vă rog să vă referiți în primul rînd la campionatul recent încheiat sau la ultimele două-trei campionate încheiate, în comparație cu cele pe care le-ați jucat dv. înainte de război.

— Iată o capcană în care mă străduiesc, de fiecare dată, să nu cad. Noi, bătrînii, sîntem tentați în general să idealizăm fotbalul de pe vremea noastră. În ceea ce mă privește, dat fiind că sînt un om activ, deși am 63 de ani, îmi dau seama că o asemenea credință este doar o erezie. **Fotbalul de ieri a avut calitățile și defectele lui. Cel de astăzi are, de asemenea, calitățile și defectele lui. Principala deosebire este în atitudinea față de fotbal.** Noi AM JUCAT fotbal, în timp ce astăzi, constat deseori, fotbalul e foarte puțin un JOC, judecînd după reacțiile fotbaliștilor. De cele mai multe ori, simt un fel de blazare în mișcarea jucătorilor noștri în teren. Poate că e și un pic de saturație la mijloc — e adevărat, noi am fost mult mai puțin solicitați din punct de vedere nervos — dar asta nu explică totul.

— Cum interpretați rezultatele mai bune ale echipei naționale, față de trecut?

— **Eu fac o distincție între rezultatele echipei naționale și jocul echipei naționale. Rezultatele mă satisfac, pe deplin și mă obligă încă o dată să-i felicit pe tinerii noștri fotbaliști.** În schimb, jocul nu se ridică nici pe departe la nivelul echipelor europene bine cotate. **Echipa națională de astăzi a obținut rezultate mai bune pentru că i s-a acordat o atenție deosebită.** Pe vremea mea, nu exista așa ceva. Și ca să clarific această idee, aș spune că rezultatele echipei Olandei, astăzi, nu spun nimic, tot datorită faptului că nu i se acordă nici o atenție. Se vorbește deseori despre rezultatele catastrofale ale echipei noastre naționale de la sfîrșitul anilor '30 — mă gîndesc la eliminarea noastră de către Cuba și la acel 3—9 cu echipa Germaniei, la Frankfurt pe Main. Se uită, însă că jucătorii erau adunați de cele mai multe ori de prin concedii și că unii răspundeau, iar alții nu.

— Ce deficiențe constatați în jocul echipelor noastre de club și al fotbaliștilor de astăzi?

— Mai întîi trebuie să spun că noi nu am fost nici pe departe perfecți, ba dimpotrivă. Am să-mi permit să spun cîteva lucruri nu de pe poziția pretinsei mele erudiții, ci de pe poziția vîrstei, a experienței și a sincerității. **Principala carență a fotbaliștilor noștri de astăzi, este, în cazul majorității, dorința de a trage chiulul de la antrenament și joc.** De aici vin toate necazurile. De ce spun asta? Pentru că, din punct de vedere tehnic, datorită unor calități native, jucătorii noștri sînt cel puțin egali cu cei consacrați din străinătate. În schimb, dacă privești pe terenul de joc două echipe vest-germane, să zicem, și două echipe de la noi, îți dai seamă că e o diferență de dinamism cu totul de neacceptat. Să dau un exemplu. **La noi, cel care decide desenul unei acțiuni este jucătorul cu mingea. La marile echipe europene, în schimb, purtătorul mingii este obligat la anumite scheme de joc de formidabila și permanenta demarcare a coechipierilor săi, care îl obligă să aleagă între două și trei soluții.**

— Cum explicați acest decalaj?

— Am mai spus-o. **Principiul majorității jucătorilor noștri e de a scoate mult din foarte puțin, ceea ce, în fotbal, nu e posibil, pentru că se vede.** Datorită lipsei de pregătire, trăsătura principală a campionatului nostru este inconstanța echipelor de la un joc la altul, inconstanța jucătorilor de la un joc la altul, de la o repriză la alta sau chiar de la o fază la alta. Ori de cîte ori l-am văzut la olandezul Keiser, mi-am dat seama că joacă la fel, cu aceeași siguranță, cu aceeași intensitate și cu aceeași continuitate. Toate astea se întîmplă deoarece Keiser își respectă meseria. La noi, repet, ceea ce decide este dorința jucătorului de a-l „păcăli" pe adversar printr-un procedeu facil. Este, dacă vrei, bucuria elevului chiulangiu de a fi scris o teză bună în urma faptului că a avut șansa de a fi citit singura lecție din cele 20 care i-au fost date pentru pregătirea tezei. Lipsind stimulentul necesar unei adevărate bătălii în campionat, se creează un fel de suită de jocuri alandala, de pe urma cărora fotbalul nu poate cîștiga. La noi, un Dumitrache sau un Grozea, să zicem, e foarte fericit cînd a reușit să-l „păcălească" pe un oarecare Sărac sau Andrioaie, și nu se jenează de faptul că, în fond, n-a făcut nimic. **Fotbalul trebuie jucat indiferent de adversar.** Iată de pildă, am auzit deseori spunîndu-se: **„Nemții sau ungurii, dacă te prind, zece îți dau!"** La noi asta nu se întîmplă niciodată. După un gol, două, de cele mai multe ori, se încetinește tempoul în numele unei generozități prost înțelese, care n-are nici o legătură cu sportul. Dar, **singura soluție este să joci jocul tău, indiferent de rezultat.** Un Dumitrache sau un Grozea trebuie să joace împotriva lui Sărac sau Andrioaie de parcă ar juca în fața lui Blankenburg sau Burgnich.

— Și ce-i de făcut dacă așa ceva nu se întîmplă?

— E o treabă nu prea simplă. E o treabă care cere o **conduită** consecventă. Fotbalul nostru s-a luat deseori după cum bătea vîntul, neglijînd fondul problemei. Dacă i-am văzut jucînd pe vienezi, am spus că totul în fotbal este tehnica și am neglijat celelalte aspecte. Dacă i-am văzut jucînd pe sovietici, am spus că în fotbal totul este să știi să alergi. Dacă i-am văzut jucînd pe italieni, ne-am spus că baza fotbalului este tactica. De fiecare dată, însă, am greșit, neglijînd, repet, fondul problemei. **Fotbalul de astăzi nu se poate practica decît cu oameni puternici la trup și la suflet și în primul rînd la suflet. PRIMUL TEST LA ANGAJAREA UNUI JUCĂTOR TREBUIE SĂ FIE CALITATEA LUI UMANĂ.** În fotbalul nostru există jucători care știu să se dăruiască. Din păcate, ei sînt foarte puțini. Ieri am avut un Zavoda II sau un Nunweiller III, astăzi avem un Dinu. Mă opresc la prototipuri. Numai cu asemenea jucători se poate face o treabă serioasă. E adevărat, cei foarte îndemînatici atrag deseori privirile, știu să seducă. Dar, de cele mai multe ori, e o pierdere de timp. Rennye a fost un jucător, hai să-l numim ca atare, care a fermecat privirile. Dar eu, cînd îl vedeam pe extremă, îmi spuneam: **„Dacă cobor acum în arenă, la 50 de ani, ăsta nu trece o dată de mine!".**

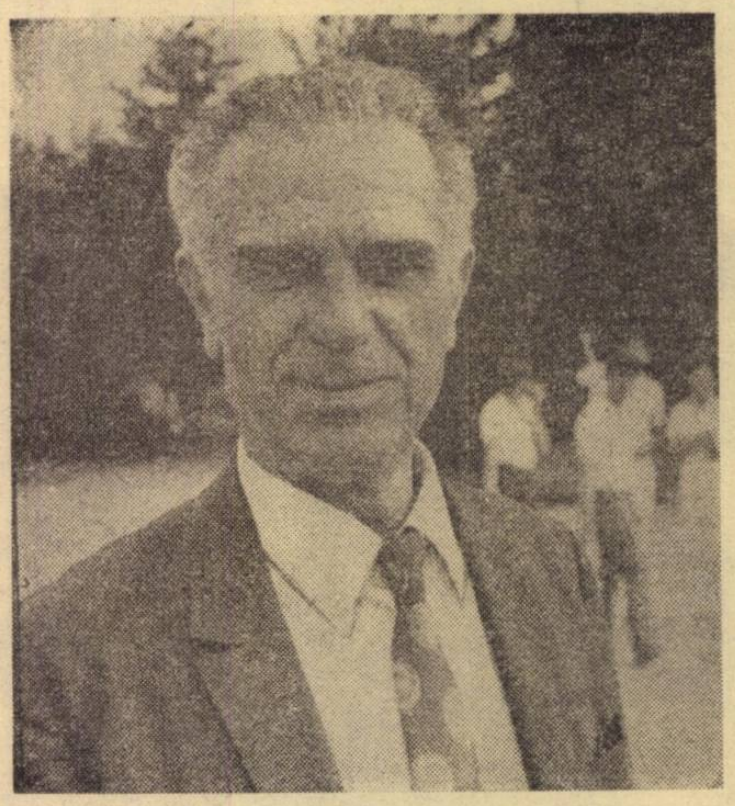

Aș putea să dau numeroase nume dintre jucătorii de astăzi, dar nu vreau să jignesc pe nimeni. În fond, copiii n-au nici o vină. De vină sînt doar cei care fierb iluzii dintr-un ceaun fără fund. Dacă această falimentară politică de selecție generală va persista, ne vom trezi pînă la urmă cu echipe pirpirii în fața unor atleți care se sperie de fentă sau dribling ca de o înțepătură de țînțar. Bineînțeles că această selecție inițială nu înseamnă un drept cîștigat. Fotbalistul tînăr trebuie urmărit cu o exigență sporită. Altfel, se pierde un drum. Uite eu, de pildă, **nu fac o diferență între felul de viață a unui fotbalist și felul lui de a se comporta pe teren.** Studiindu-l puțin în viață, îți dai seama dacă îți va putea da ceva sau nu pe teren. Am 63 de ani. Sînt pensionar. Într-o bună zi, contabilul șef al I.T.B.-ului m-a chemat și mi-a spus: **„Nea Lazăre, am nevoie de dumneata. Cu puștanii ăștia nu reușesc să o scot la capăt. Abia vin de la școală și vor să fie într-o lună șefi de secție, iar dacă se poate, în trei luni, miniștri adjuncți. Vino de mă ajută!".** Pentru mine, ziua aceea a fost, cred, cea mai frumoasă din viață. Cineva îmi spunea direct că are nevoie de mine. Așa e și cu fotbalul. Totul e ca cineva să aibă nevoie de tine.

— Ce sfat ai vrea să dai fotbaliștilor noștri, acum, la început de campionat?

— Pînă acum am dat doar sfaturi. Poate că v-am și plictisit.

— Un sfat special, de circumstanță.

— Aș vrea să nu uite că **lucrul cel mai frumos în fotbal este golul.** Cînd treci prin dreptul unei arene pline, și auzi deodată lumea izbucnind în urale, să știi că ori a fost gol, ori s-a tras la poartă. La noi, din păcate, șutul a cam murit. Și asta nu pentru că s-a complicat jocul în sensul aglomerării. Șutul a murit pentru că nu se mai exersează. **„La ce bun să exersez un procedeu pe care-l folosesc odată sau de două ori într-un meci?", — uitînd că de ei, de jucători, depinde dacă trag de două sau de zece ori.** Pe vremea mea, Sepi Grațian era un mare specialist al voleului. Mai tîrziu, Bazil Marian a fost un șuter neîntrecut. Dă-mi astăzi un jucător specialist în voleu, dă-mi astăzi un șuter neîntrecut. În ultimii 20 de ani, aș putea să reții un singur nume: Dumitrache, pentru lovitura lui de cap. Din păcate, și el a fost un simplu foc de paie... Așadar, să tragem la poartă, indiferent de poziție. Să nu contabilizăm șansele, să tragem la poartă. Cel mai frumos lucru în fotbal este golul.

Ioan CHIRILA

PRIM PLAN

MIRCEA SANDU

Mircea Sandu este ceea ce se cheamă un băiat norocos.

În primul rînd, el a părăsit corabia în derivă a Progresului la momentul oportun. A părăsit-o, poate, cu o oarecare melancolie, deoarece Progresul ar fi putut să devină, dacă ar fi avut puțin noroc, cea mai bună echipă de fotbal a țării noastre, cu jucători ca Dumitriu, Beldeanu, Tănăsescu, Năstase, Dudu Georgescu, Sandu Ion, Casai, adică o echipă cu nimic mai prejos, aș spune, decît Viitorul de ieri, dar care, pentru „crima" de a nu fi putut marca un gol Jiului (0—0, pe Republicii) a fost împărțită ca un ogor al nimănui...

Mircea Sandu a fost pentru a doua oară norocos cînd a ajuns la „Sportul Studențesc". Cu ani în urmă, mulți alți tineri au îmbrăcat tricoul „Sportului", fără să aibă, însă, șansa lui Mircea.

Norocul lui s-a numit de astă dată Motroc, adică numele unui om foarte ambițios și care a știut ce vrea.

Acolo, la „Sportul". Mircea Sandu a făcut figură de vedetă. El era un jucător de A, venit parcă într-o scurtă vacanță la țară. Cu această aureolă, Mircea Sandu și-a permis o integrare rapidă, într-un ansamblu nou, și chiar dacă peste puțină vreme Motroc avea să-și dea seama că el, Mircea Sandu, ratează prea mult, aureola i s-a păstrat intactă.

A treia șansă se numește Angelo Niculescu. În preajma meciului cu Franța, antrenorul „naționalei", copleșit de instabilitatea formei lui Neagu, l-a adus pe acest băiat frumos și viguros în echipa „tricolorilor". Rezultatul n-a fost concludent, dar robustețea și curajul lui Mircea Sandu au făcut să se vorbească despre el nu ca despre o experiență ratată.

A patra șansă a lui a fost turneul universitar de la Constanța și atenția deosebită a televiziunii față de acest turneu. Din nou, Mircea Sandu a apărut în ochii spectatorilor, cu pasul său sigur și cu o anume dezinvoltură în care, deși tehnica nu se află pe culme, efectul spectacular și promisiunea de eficacitate se îmbină fatalmente în mintea spectatorului.

După turneul de la Constanța, Angelo Niculescu a fost de părere că Mircea Sandu a

fost printre cei mai buni înaintași ai lotului. Printr-un pas frumos, printr-un salt curajos, printr-o țîșnire-surpriză, el a cîștigat dintr-un foc duelul cu Oblemenco, luînd un avans de prestigiu și asupra duelurilor posibile cu alte vîrfuri de atac.

A cincea și cea mai mare șansă a lui Mircea Sandu este aceea că vîrfurile noastre de atac sînt păsări foarte rare.

Va fi el, oare, un vestitor de furtună?

I. CH.